

Thorvald Staunings tale i anledning af C. Th. Zahles fratrædelsesfest

Taler

Thorvald Stauning
Statsminister

Dato

20. oktober 1939

Sted

Ukendt

Med den Ret, som Alderen og mange Aars Samarbejde med vor Hædersgæst giver mig, skal jeg fremsætte nogle Ord till Anerkendelse for mere end 44 Aars politisk Virksomhed og til Afsked, nu da fhv. Statsminister Zahle er udtraadt af Rigsdagen.

Kære Hædersgæst.

Vi, der samles her med Dem, af forskellige politiske Anskuelse, er kommet for paa passende, beskeden Maade at sige Farvel og Tak for Samarbejdet igennem faa eller mange Aar. Vi kom ikke for at fejre Dem som et Partis Politiker, men for at hilse Dem som Kollega, som en Rigsdagsmand, der i mere end 44 Aar har udført en offentlig Gerning Side om Side med Mænd og Kvinder, der endnu er inde Arbejdet og med mange, som forlængst er gaaet ud af denne Gerning.

I Deres eget Parti har man sagt Dem Tak for et Livs Gerning i dette Partis Tjeneste, og fra mit Parti har der lydt og lyder der Takkeord for Samarbejde og Medarbejderskab igennem lange og ofte vanskelige Tider.

Jeg skal ikke i Aften opholde mig ved disse Sider af Deres Livsgerning eller ved den Indsats, De saaledes har ydet.

Vi, der er forsamlede her, møder som Kolleger, som Kvinder og Mænd, der har viet vore Kræfter til den vigtige Samfundsgerning, som paahviler Rigsdagens Medlemmer. Og vi kan mødes fra forskellige Partier og Retninger til denne Afsked, fordi De ved Siden af at varetage Deres politiske Gerning som et Partis Repræsentant altid viste Dem som en god Kollega, der satte den samlede Rigsdag højt, som en god Samfundsborger, der anerkendte den parlamentariske Virksomhed, som en Tilhænger af Folkets Ret til at styre egne Sager igennem

Folkerepræsentationen, igennem den af Folkets Valg fremgaaede Rigsdag.

Saaledes, som jeg her har karakteriseret Deres Gerning og Indsats, kender vi Dem; men skulde nogen tvivle, kan han kaste et Blik paa den Mangfoldighed af Sager, hvormed De har beskæftiget Dem først og fremmest som Medlem af Rigsdagen, navnlig af Folketinget.

Vi ser da, at Deres "Jomfrutale" angik Ansættelse af en Straffedommer i Horsens. – Det er maaske i taknemlig Anerkendelse deraf, at Politimesteren fra Horsens er mødt for at hylde Dem i Aften.

Vi ser endvidere, at Da har beskæftiget Dem med mange Ting foruden de aarlige Finanslove saasom Helligdagslov, Jordlodder for Landarbejdere, Oprettelse af Husmandsbrug, Fæste- og Lejehuse, Teaterdrift, Folkeskolen, Skolebespisning, Livsforsikringsvirksomhed, Arbejdernes Ulykkesforsikring Beværterlovgivning, Folkehøjskoler og Landbrugsskoler, Grønland, Len og Stamhuse, Forsvar, Ministeransvarlighed, Forfatter- og Kunstnerret, Metersystemet, Ægteskabslovgivning og meget andet.

Det er blot nogle Titler, jeg har nævnt, men hver enkelt angiver et Arbejde, og meget af det, der beskæftigede Dem, er gemmerført, det meste i Samarbejde, maaske noget ogsaa under Modstand.

De har været Konseilspræsident, senere Statsminister, og De har været Justitsminister, første Gang i 1909-10, senere 1913 til 1920, og derefter Justitsminister i en ny Epokes Ministerium fra 1929 til 1935. Uden at vove mig til en Bedømmelse af denne Deres Gerning tør jeg sige, at De har Gjort en god Tids Borgerpligt, og personlig takker jeg Dem baade for Aarene i Deres og for Aarene i mit Ministerium.

Jeg skal som sagt ikke forsøge, med Selskabets Tilslutning, at foretage Bedømmelse eller Vurdering af Deres Ministergerning, og dog er der Enkeltheder, som rager op, og om flere saadanne er der god Enighed.

Jeg tænker paa Grundloven af 1915, som Folket endog beundrer saa stærkt, at man modsætter sig dens Revision. Jeg tænker videre paa Dansk-Islandsk Forbundslov, paa Retsplejereformen, paa den moderniserede Straffelov og paa den grundlæggende Naturfredningslov.

Der kunde vist nævnes meget andet, men det maa være forbeholdt Fremtidens politiske Historieskrivere.

Her tager vi Alaked ned vor gamle Medarbejder og Kollega, ikke med Mennesket; thi vi ønsker Dem endnu et langt og lykkeligt Liv.

Vi samles med Dem nu ved Deres Afgang i en mørk og urolig Tid. Kanonerne høres ude i Europa, og Striden staar mellem gamle demokratiske Stater og nye Systemer, der kæmper for Ideer, som ligger fjernt fra det, der var samlende for det danske Folk.

Jeg siger Dem Tak for trofast Gerning i Folkets Tjeneste, for Deres Livs Indsats for Frihed og Ret for hele Folket, for Deres store Virksomhed i Danmarks Lovgivning og i Folkerepræsentationens Hus.

Vi, der samles til Afskeden her, ønsker Dem lykkelige, fredfyldte Aar efter de mange Aar, der var lykkelige for Dem, fordi de gav Adgang til en Gerning, som De elskede og højagtede.

Et Leve, vor gamle Kollega og Arbejdsfælle!

Kilde

Rigsarkivet: Statsministeriet Thorvald Stauning, Embedsarkiv. 1929-1942 (0001+M01). Taler, artikler med videre.

Kildetype

Maskinskrevet manuskript

Tags

Festtale

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/thorvald-staunings-tale-i-anledning-af-c-th-zahles-fratraedelsesfest-1939>